

СТАНОВИЩЕ

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност **ПРОФЕСОР** по професионално направление 3. 5. Обществени комуникации и информационни науки

Автор на становището: проф. д-р Маргарита Йорданова Пешева

Кандидат: Симеон Игнатов Василев

1. Обобщени данни за кандидата (научноизследователска, преподавателска и академична дейност).

Научноизследователската дейност на кандидата доц. д-р Симеон Василев може да бъде представена чрез следните научни факти:

– Кандидатът е представил за участие в този конкурс **2 научни монографии** – оригинална монография/ основен хабилитационен труд на тема: *Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2023, 176 с. , **рецензирана**; оригинална монография, която не е представена като основен хабилитационен труд на тема: *В спиралата на споделянето: Медийно съдържание и социални мрежи*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2022, 238 с. , **рецензирана**, и глава от колективна научна монография на тема: *Парниковият ефект на медийната (еко)система*. В: *Реторика и комуникации през 21. век: теории, методи, практики*. София: Институт по реторика и комуникации. 2021, с. 42-68.

– Кандидатът е автор на още **седем научни монографии, рецензирани**, между които като: *Лидерство и медии; Дописки от хаоса на времето. Медийно съдържание и външно-политически процес; Десетилетието в сянка на избори, лидери, кризи и войни; Версия Международна политика* и др.

В раздел „Научни трудове и публикации по темата на конкурса” кандидатът е представил за участие в този конкурс: **2 научни студии и 11 научни статии**, които по съдържание, се разполагат в следните научни области: *нови медийни индустрии, нови публики; четвъртата (мрежова) власт: прояви, явления и тенденции; трудното съвремие на обществените медии; инфодемия и медийно съдържание; медиите – между дипломацията и оръжието; медиите – между свободата и технологиите; пандемията на (мета)медията; цената на медийното съдържание и др.*

Кандидатът е автор и на публикацията: **„Предизвикателства на медийната трансформация”** – електронно издание на Фондация Фридрих Еберт <https://bulgaria.fes.de>.

Кандидатът има участия с **доклади в 20 научни конференции**, посветени на: *медийната грамотност: класически и нови измерения; комуникацията и медиите на XXI век: образователни и професионални предизвикателства и др.*

Основен хабилитационен труд на кандидата доц. д-р Симеон Василев е монографията: *Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията.*

София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2023.

Научната монография на кандидата, с професионална прецизност, представя редица автори и медийни концепции, и същевременно предлага оригинални авторски решения по отношение на сложната медийна екосистема. Тя съдържа седем основни раздела, които разглеждат *сътворяването* на новия глобален свят, надграден и пресъздаден чрез дигиталните технологии и алгоритмите.

Кандидатът подробно изследва актуалния медиен контекст, показва медийната свързаност на мрежовото общество, предлага на читателя широка панорама от научни школи, изследователи и различни теории за новите медии и дигиталната трансформация в съвременната медийна екосистема.

Следователно, актуалният характер и модерният изследователски подход на тази научна монография може да се аргументира чрез следните факти:

– **избор на оригинален научноизследователски проблем**, който разглежда основните етапи на огромната медийна промяна на традиционните медии, дигиталните медии, компютърните технологии и алгоритмите в световен мащаб.

– **използване на модерни изследователски техники** за научен анализ, чрез които успешно се съчетават научни инструменти и индикатори, взети от различни научни области– *медиазнание, дигитален маркетинг, феноменология на мрежовото общество, философия на техноеволюцията, прогностика в сферата на изкуствения интелект и др.*

Преподавателската дейност на кандидата доц. д-р Симеон Василев има следните фактически стойности:

–Кандидатът е **титулярен преподавател в специалност *Комуникационен мениджмънт***, в която преподава следните учебни дисциплини: *Медийна екосистема; Културно-исторически взаимовръзки и медийно съдържание; Лидерство в Европа* и др. В други медийни специалности той преподава още редица учебни дисциплини като: *Комуникативни умения; Световни медии; Медийна конвергенция* и др. За учебната 2022/2023г. кандидатът има **496 часа учебна заетост**.

–Кандидатът е **лектор в онлайн семинар** на тема: *Комуникациите по време на пандемия. Инфодемия*, организиран за членовете на *Германо-Българската индустриално-търговска камара*;

–Кандидатът участва като **лектор в няколко проекти** на *Фондация Фридрих Еберт*: обучителна програма с наименование: *Форум за социална демокрация; Уъркшоп/Тренинг на тема: Медийната грамотност в ерата на фалшивите новини и др. ;*

– Кандидатът е **лектор в обучителни курсове** на *Дипломатическия институт* относно формиране на обществени нагласи в държавите– членки на ЕС, както и в курсове на *Институт за публична политика*, в който ръководи програмата *Медии и комуникации*;

– Кандидатът е **научен ръководител на 3 докторанти, 9 дипломни работи** на

студенти от различни специалности, той участва в защитата на **22 дипломни работи** на студенти *ОКС бакалавър* и *ОКС Магистър*. Кандидатът има над **20 рецензии** на дипломни работи и множество участия в защити на дипломни работи.

– Кандидатът има **експертна дейност и участия в изпитни комисии за защита на магистърски тези**. Той е ръководител на издателска програма с наименование *Световният гамбит*, ръководител е на програма *Медии и комуникации в Институт за публична политика*. Той е консултант на *Председателя на Съвета на Ректорите* по публични комуникации и координатор на медийната политика на *СУ Св. Климент Охридски*. Той е също консултант на проекта на тема: *Изграждане и развитие на европейска студентска мрежа*, както и съветник по *външно-политическите въпроси на Председателя на 39 НС*.

Академичната дейност на кандидата доц. д-р Симеон Василев може да се представи чрез следните факти:

- Симеон Василев е член на *Общото събрание на ФЖМК на СУ „Св. Кл. Охридски“*;
- Симеон Василев е член на *Съюза на българските журналисти СБЖ*;
- Симеон Василев е член на *редколегията на сп. Реторика и комуникации*;
- Симеон Василев е член на *международен форум Изток-Запад, Швейцария*.

2. Характеристика на научната и научноприложната продукция на кандидата доц. д-р Симеон Василев.

Представените трудове на кандидата изцяло покриват научните изисквания, ето защо те могат да се приемат за оценка в този конкурс. Научни аргументи:

– Представените **2 научни монографии** от кандидата за участие в този конкурс напълно покриват обявената тема на конкурса в областта на медиазнанието:

– **Първата научна монография**, която е основен хабилитационен труд, е на тема: *Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2023, рецензирана*;

Като основен хабилитационен труд, монографията изследва медийната свързаност на мрежовото общество. Тя предлага на читателя широка панорама от научни школи, изследователи и различни теории за новите медии и дигиталната трансформация в съвременната медийна екосистема. Чрез многобройни медийни факти и професионални аргументи, авторът разглежда *феноменологията и физиономиката, философията и прогностиката* на огромната медийна промяна в света на традиционните медии, дигиталните медии, компютърните технологии, алгоритмите в световен мащаб. Научната монография впечатлява с високата ерудиция и професионалната компетентност на своя автор, но и с научната му смелост да представи на просветения читател предимствата и опасностите, пред които ни изправя съвременната екосистема, в която традиционните и новите медии се намират в много силен конкурентен сблъсък. Монографията поставя и дискуссионната тема за бързото развитие на алгоритъма Chat GPT-4, който е на път да реши в своя полза този медиен двубой, и (може би) цялостно да *измести* човешката цивилизация от водещата ѝ роля в развитието на света. Научната монография предлага голяма добавена стойност в поредица български изследвания в

областта на дигиталните комуникации и новото мрежово общество. Тя задълбочено анализира най-важните предимства и опасности, пред които днес се изправя медийната екосистема, както и нейните основни дигитални трансформации и предизвикателства.

Научният анализ е осъществен с респектираща научна компетентност – авторът с професионална лекота и отличен публицистичен език проследява многобройни теоретични школи, концепции и автори– в широк времеви диапазон, и далеч не само в областта на медийните анализи и новите дигитални практики. Симеон Василев споделя с читателя изследователски тези от много научни области: *литературознание и семиотика на езика, социална психология и лингвистика, социология и изследвания на медийната аудитория, дигитален маркетинг и сливане на медии, социални мрежи, пиар и реклама* и др.

Този панорамен изследователски поглед, придава на научното изследване по-голяма научна тежест, създава у читателя усещане за професионална завършеност и публицистична цветност. Монографията е наситена с многобройни примери от сферите на журналистиката, дигиталните медии, пиара и рекламата. Това многократно повишава нейната научна стойност, прави я много полезна за широк кръг от читатели. Тя представлява интерес за медийни изследователи и студенти, експерти по дигитални медии, изследователи в областите на литературознанието, медийната социология и семиотиката, медийния маркетинг, новите дигитални професии, изследванията върху ИИ и др.

– **Втората научна монография**, която не е представена като основен хабилитационен труд, е на тема: *В спиралата на споделянето: Медийно съдържание и социални мрежи. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2022, рецензирана.*

Това е първата у нас научна монография, която цялостно анализира споделянето в социалните мрежи – като феноменология, философия и прогностика. Тя обстойно разглежда медийното съдържание, което се разгръща *в спиралата на споделянето*, която е новата медиаморфоза на глобалното дигитално общуване на съвременния потребител.

Кандидатът предлага своя класификация на социалните медии и социалните мрежи, като аргументира тяхната специфика. Според него: *социалните медии са платформа за излъчване на информация, докато социалните мрежи са платформа за общуване между потребителите*. Тази класификация, практически отделя технологията– от възможностите за социално общуване, които всяка социална мрежа създава. Кандидатът последователно разглежда споделянето – в контекста на медийното средство– неговата аудитория– новите алгоритми– мрежовата четвърта власт. Неговите медийни познания са уплътнени и с богата философска култура, която предлага оригинален научен прочит на вече традиционната проблематика, свързана със социалните мрежи.

Основателна е тезата на кандидата, че социалните мрежи днес *са вкарани в спиралата на споделянето, в интернет средата на социалните мрежи, които определят къде, какво и как да се гледа, слуша и чете*. Безспорно *спиралата на споделянето създава възможно най-добрите условия за социален диалог, такъв, какъвто традиционните медии не могат да осигурят*. Авторът поставя термина *социална мрежа преди изобретяването на интернет*. Той се среща още в социологията, психологията,

етнологията, и с него най-общо се описва мрежата от отношения между индивидите в дадена група.

Кандидатът смята, че общото съществуване на традиционни и нови медии вече е факт. Отделен въпрос е каква част от аудиторията *се прелива* от традиционните медии към социалните мрежи, отдавайки дължимото и на едните, и на другите. Той, основателно, не предлага еднозначен отговор на новия *мрежов вулкан* на споделянето, пред който всички се изправяме с широко затворени очи. Не подминава и разгръщането на споделянето в *дигиталния капан* на алгоритмите. Според него, именно с помощта на изкуствения интелект ИИ, редакторите откриват фалшивите новини, правят анализ на текстовете и изображения и могат да прогнозират нагласите на аудиторията.

– **Представената от кандидата глава на тема: Парниковият ефект на медийната (еко)система е раздел в колективната научна монография: Реторика и комуникации през 21. век: теории, методи, практики.** София: Институт по реторика и комуникации, 2021. Този раздел се отличава с висока професионална компетентност на кандидата, концептуалност на научния анализ и отлично формулирани научни тези.

Представените научни трудове на кандидата доц. д-р Симеон Василев, по количествени и качествени показатели, получават отлична оценка. Научни аргументи за тази оценка:

– Кандидатът има общо **783 точки** по всички показатели при изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 2 от ЗРАСРБ;

– Кандидатът, с висока професионална компетентност, разглежда актуалните проблеми на предизвикателствата на трансформацията на медийната екосистема, медийното съдържание и социалните мрежи в общо **9 научни монографии, 2 научни студии и 11 научни статии** в списания с научно рецензиране. Той има участия с доклади и научни съобщения в **20 научни конференции.**

3. Основни приноси в научната, научноприложната и преподавателската дейност на кандидата доц. д-р Симеон Василев:

Научната дейност на кандидата разработва нови изследователски полета и научни проблеми, които обосновават нова теория, теза и хипотеза, свързани с темата на този конкурс:

– Кандидатът, с многобройни професионални аргументи, разглежда огромната медийна промяна в света на традиционните медии, дигиталните медии, компютърните технологии, алгоритмите в световен мащаб. Той представя предимствата и недостатъците на дигиталната трансформация и медийната парадигма на мрежовата аудитория.

– Кандидатът прецизно дефинира съвременната медийна екосистема и нейната способност едновременно да създава нови онлайн разкази, но също така и нови онлайн читатели.

– Кандидатът цялостно представя техноеволюцията и свободата на словото, които са естествена гаранция за всяка медийна демокрация. Той подлага на дискусия тезата

доколко мрежовото общество, като произвежда фалшиви новини в огромни мащаби, които днес успешно са продължени от алгоритмите, не поставя под угроза свободата на словото и правото на читателя да бъде информиран и образован, а не заблуждаван?;

– Кандидатът, с научна прецизност, изследва всяка от новите медийни възможности, свързани с близкото медийно бъдеще. В него човешките същества и алгоритмите (вероятно) ще живеят заедно и в хармония, или пък ще влязат в смъртоносна хватка за власт и глобално надмощие.

Кандидатът доц. д-р Симеон Василев доказва с нови средства съществени аспекти на вече съществуващи теории и хипотези, в съответствие с темата на конкурса:

– Кандидатът професионално дефинира водещите послания на техноеволюцията, свързани с глобалната култура и съвременната онлайн цивилизация;

– Кандидатът, с професионална компетентност, разглежда предимствата и опасностите, пред които съвременната екосистема изправя всеки медиен потребител, в която традиционните и новите медии се намират в силен конкурентен сблъсък;

– Кандидатът поставя много актуалната тема за бързото развитие на алгоритъма Chat GPT-4, който е на път да реши в своя полза този медиен двубой, и (може би) всеобщо да *измести* човешката цивилизация от водещата ѝ роля в развитието на света.

Научноприложната дейност на кандидата доц. д-р Симеон Василев разработва нови изследователски полета и научни проблеми, които пряко са свързани с темата на този конкурс:

– Създадена е нова класификация на социалните медии и социалните мрежи, която много точно аргументира тяхната специфика. **Социалните медии** се разглеждат като платформи, които позволяват на потребителите да общуват помежду си, и да се свързват онлайн, а **социалните мрежи, уеблоговете, микроблоговете, уикитата и платформите за снимки и видео** се разглеждат като типични представители на социалните медии. Тази класификация, де факто, отграничава технологията– от възможностите за социално общуване, които всяка социална мрежа създава;

– С множество научни аргументи се обосновава кардиналната промяна на профила на медийната аудитория– нейната *медийна физиономия*, която днес е коренно различна. Осъществен е задълбочен анализ на мрежовата аудитория, която е истинският двигател на човешката комуникация от хилядолетия;

– Свободата на словото е анализирана в контекста на дигиталните трансформации и социалните мрежи. Тази свобода се възлага от гражданите и формира общественото мнение, което практически създава силата на журналистиката. Според кандидата, медийната трансформация подлага на изпитание тази сила, защото в съвременните условия на общуване в социалните мрежи, политиката и обществения живот като цяло, са под постоянното наблюдение на журналистите, но и на гражданите. Което означава, че във всеки момент гражданите могат да отнемат силата на журналистиката като посредник, но и като ориентир в огромния поток от информация за света около нас;

– Предложена е подробна аргументация за мястото и ролята на изкуствения интелект ИИ в съвременното мрежово общество. Формулирана е широка дискуссионна рамка, в която кандидатът разглежда няколко основни проблема: *може ли ИИ да създава медийно съдържание, което да е обществено значимо и защитено от създаване на фалшива реалност; Кой, как и къде ще сложи границите на публичната информация, създадена от машина; Ще запазят ли хората превъзходството си в масовата комуникация или ще бъдем свидетели на съревнование, което ще доведе до съвместното съществуване на човека и машината при създаването на медийно съдържание?* Кандидатът с научна острота поставя този действително фундаментален проблем, който заплашва в скоро време да срути човешката цивилизация– такава, каквата я познаваме от хилядолетия.

Кандидатът доц. д-р Симеон Василев притежава реализиран научен, научноприложен и образователен ефект в своята научна и преподавателска работа, в съответствие с темата на този конкурс:

– Кандидатът има авторски участия в **5 научноизследователски и приложни проекти. Той е:**

– Ръководител и член на научен проект на СУ на тема: *Създаване на методология за установяване на медиен плурализъм в новинарските и актуално-публицистичните предавания с политическа и икономическа тематика;*

– Член на научния колектив на проект на тема: *Национално образователна телевизия към Центъра за върхови постижения. Наследство. БГ;*

– Член на научния колектив на изследователски проект на БАН на тема: *Новият световен ред и мястото на България и ЕС в него;*

– Рецензент на две монографии по проекта *RHEFINE –Retic for Innovative Education, Erasmus;*

– Член на научния колектив на проект на тема: *Провеждане на обучение на служители от централната администрация по оперативна програма Добро управление, Дипломатически институт на министъра на външните работи;*

– Участие в проект *Студентски практики* в качеството му на академичен наставник при практическото обучение в реална работна среда, проф. направление 3. 5. *Обществени комуникации и информационни науки;*

– Участие в Оперативна програма *Добро управление*, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд като лектор в проекта *Провеждане на специализирани обучения за служители от държавната администрация;*“

– Участие като лектор в проекти по линия на *Фондация Фридрих Еберт и Фондация Ханс Зайдел.*

Кандидатът доц. д-р Симеон Василев има приноси за въвеждане на методи, подходи, теоретични модели, които пряко се отнасят до темата на този конкурс:

- Обучителна програма „Форум за социална демокрация“, Панел; *Медии и социална демокрация*– лекция *Медиатизация на политиката. Социалното взаимодействие в дигиталния свят*;
- Уъркшоп/Тренинг на тема: *Медийната грамотност в ерата на фалшивите новини*, лекция „Подходи за работа с медии“;
- Участие като лектор в обучителните програми на Института за публична политика, насочени към повишаване на капацитета и компетентностите на публичната администрация на Република България.

Кандидатът доц. д-р Симеон Василев има следните значими приноси за науката и практиката, в съответствие с темата на този конкурс:

- *Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията.* София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2023, рецензирана;
- В спиралата на споделянето: Медийно съдържание и социални мрежи. *София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2022, рецензирана;*
- Парниковият ефект на медийната (еко)система. В: *Реторика и комуникации през 21. век: Теории, методи, практики.* София: Институт по реторика и комуникации. 2021;
- *Съществена част от научните приноси на кандидата са направени в поредица неговии публицистични книги, както и в стотици публикации в пресата, 7 документални авторски филми, продуцирани от БНТ;*
- *Кандидатът има и активна издателска дейност, той е издател на 9 публицистични и научни изследвания, свързани с международната журналистика, медиите и политиката;*
- Кандидатът има оригинален принос в анализа и осветляването на медийната екосистема като съвкупност от технологични иновации, социална модерност и културно явление, които намират израз в отношенията между човека и медийната среда;
- Кандидатът показва значими приноси за науката и практиката и чрез цитати на неговите научни изследвания в научни трудове на колеги – **18 цитати (180 точки)** в монографии и научни томове с научно рецензиране; **11 цитати (5 точки)** в нереферирани списания с научно рецензиране.
- Кандидатът има сериозен принос в развитието на телевизионната журналистика в областта на новините. В последните 20 години последователно заема следните управленски позиции: *програмен директор на Канал 1 в БНТ; директор Информация на БНТ, кореспондент на БНТ в Бон и Берлин; директор Новини в Телевизия Европа; директор Информация в Телевизия ББТ; ръководител на отдел Външни комуникации в Национален дворец на културата, НДК; създател на информационна агенция Факти;*
- Кандидатът има няколко специализации– по журналистика в ВВС; по Германистика в Университет *Мартин Лутър*, Германия и др. .
- *Кандидатът, за своята научноизследователска и журналистическа работа, е носител на множество награди:*
- Юбилеен знак 100 години СУ Св. Климент Охридски;

- Почетен медал от папа Йоан-Павел Втори за медийно отразяване на неговото посещение в България;
- Златно перо на СБЖ за изследователски принос в областта на журналистиката;
- Плакет на СБЖ за принос в развитието на политическия анализ и международния коментар в българските медии и за успех в издателската дейност.

4. Бележки и препоръки.

Представената научна и научноприложна продукция на кандидата доц. д-р Симеон Василев напълно отговаря на необходимите научни изисквания за участие в конкурс за придобиване на академичната длъжност **професор** в катедра *Комуникация и аудиовизуална продукция на Факултет по журналистика и масова комуникация в СУ Св. Климент Охридски*. Тя отговаря на необходимите изисквания за обем, разнообразие и научно качество.

5. Заключение.

Цялостният преглед на научноизследователската, преподавателската и академичната дейност на кандидата доц. д-р Симеон Игнатов Василев ми дава необходимите научни основания за **изцяло положителна оценка** за неговите високи професионални качества, които отговарят на изискванията на заемане на академичната длъжност **Професор**.

Научни мотиви:

- Кандидатът Симеон Василев има **голяма по обем, и респектираща, като професионално качество, научна продукция**, която предизвиква научен респект. Научните му изследвания се основават на наши и чужди източници, които показват неговата професионална компетентност, която му позволява да предложи оригинални научни тези и дефиниции, като аргументира свои оригинални научни прогнози за развитието на съвременната журналистическа теория в епохата на социалните мрежи и изкуствения интелект. Научната продукция на кандидата има много високо качество, което показват **цитатите на неговите научни изследвания в Университетски каталози у нас и в чужбина**;
- Кандидатът Симеон Василев участва в научните колективи на **редица национални и научноприложни проекти**, което му позволява да провери и изследва в практиката някои авторски теоретични постановки в областта на медиите и журналистиката;
- *Кандидатът Симеон Василев има **активна преподавателска дейност**– той преподава редица учебни дисциплини, които изцяло са в темата на този конкурс като: Медийна екосистема; Културно-исторически взаимовръзки и медийно съдържание; Лидерство в Европа; Комуникативни умения; Световни медии; Медийна конвергенция и др. ;*
- Кандидатът Симеон Василев активно работи с **дипломанти от бакалавърските и магистърските програми**, той участва в редица защити на дипломни работи и в други образователни инициативи във ФЖМК на *СУ Св. Кл. Охридски*;

– Кандидатът Симеон Василев има дълга и **изключително успешна кариера на журналист, ръководител и медиен изследовател**. Той има отлична кариера като кореспондент на БНТ в Бон и Берлин, заемал е високи управленски позиции в медиите, има дълга и активна работа като журналист и публицист, автор е на много филми, има сериозна издателска дейност. Доц. д-р Симеон Василев е утвърдена и действително безспорна персона в полето на журналистиката, медийните изследвания и университетските практики в образованието по Журналистика у нас. Като изхождам от високото професионално качество на научните изследвания на кандидата доц. д-р Симеон Василев, от неговата богата и разнообразна журналистическа и преподавателска дейност, от многобройните му участия в редица научноизследователски и приложни проекти, от участията му с доклади в национални и международни научни форуми, от неговото членство в научни и професионални организации, **напълно убедено** препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да присъдят академичната длъжност **професор** на Симеон Игнатов Василев, който е единствен участник в този конкурс, обявен в професионално направление 3. 5. Обществени комуникации и информационни науки, ДВ, бр. 35, 2023г.

гр. София, 01 август 2023 г.

Автор на становището:

проф. д-р Маргарита Пешева